

Anvisningar för upprättande av budgeten

BUDGET 2023

INLEDNING

Budgeten är fullmäktiges styrinstrument för kommande årsverksamhet. Stadsfullmäktige fastställer verksamheternas målsättningar och beviljar anslag för förverkligande av dessa. Fullmäktige tar ställning till mål och resursering av verksamheterna på ansvarsområdes- och verksamhetsbidragsnivå. Den detaljerade användningen av anslagen fastställs genom dispositionsplaner på nämnd- och verksamhetsnivå.

De enskilda ansvarsområdenas mål och visioner skall vara i linje med och befrämja de mål, visioner och värderingar stadens har. Stadens strategi skall enligt kommunallagen styra budgetarbetet och samt verksamhetsmässiga -, personalutvecklings- och ekonomiska mål.

Omvärldsanalys

Under första halvan 2022 har både Covid 19-pandemin samt Rysslands invasion av Ukraina påverkat landets ekonomi. Covid 19-pandemin pågår fortfarande och nya sjukdomsfall upptäcks, men inga fler ekonomiska konsekvenser förutspås för förhindrandet av spridningen av viruset. Priser på energi, råvaror och mat har påverkats negativt. En snabb prishöjning har lett till en försvagad köpkraft och konsumtion i hushållen och investeringarna skjuts framåt. Rysslands pågående invasion av Ukraina medför en osäkerhet för framtiden.

Även företagen har blivit tvungna att hitta alternativa och samtidigt dyrare lösningar för tex transportförbindelse till Asien, samt minskning av tillgången av råvaror och energi har lett till kraftiga prishöjningar. Samtidigt har den snabba återhämtningen i ekonomin från svackan orsakad av pandemin, ökat kostnadstrycket. Kostnadsökningen har accelererat inflationen i sådan takt som man inte sett i USA eller i Europa på decennier. Fasen för den långsammaste tillväxten beräknas generellt vara under andra halvan av innevarande år och för tredje kvartalet under 2022. Företagen anpassar sig till den nya situationen och förtroendet för framtiden återställs gradvis. Om kriget i Ukraina inte expanderar och den uppåtgående spiralen av priser och kostnader kan förhindras, kan den globala ekonomins produktion börja återhämta sig redan i slutet av detta år. Inflationen i Finland var 7,8 procent i juni 2022.

Även om ekonomin återhämtar sig från coronaviruset och kriget, är utsikterna för ekonomisk tillväxt fortsatt tröga, den offentliga ekonomin har underskott och skulden växer. Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med 1,4 procent 2022 i Finland. BNP-tillväxten avtar till 1,1 procent 2023 och ökar sedan måttligt med 1,3 procent 2024 (Källa: Finansministeriet, Taloudellinen katsaus, sommaren 2022).

År 2023 flyttas social- och hälsovårdens och räddningsinsatsernas uppgifter över till välfärdsområden och motsvarande anslag till staten. Som en följd av reformen kommer kommunernas inkomster och utgifter att nästan halveras. I takt med att social- och räddningstjänster flyttar till välfärdsområden, minskar möjligheterna för kommunerna att balansera sin ekonomi genom att anpassa utgifterna. Samtidigt kvarstår investeringstrycket på grund av migration och byggnadsbeståndets ålder i kommunerna.

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
BNP, md euro	240	238	253	269	279	288
Export, % **	2,4	-5,8	4,6	2	3,2	3,2
Sysselsättningsgrad, %	71,6	70,7	72,2	73,8	74	74,2
Arbetslöshetsgrad, %	6,7	7,7	7,7	6,7	6,5	6,4
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	-0,4	-0,4	-0,5	-0,3	0,2	0,4
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	0,1	-0,2	-0,1	1,2	1,6	1,8

Källa: Finansministeriet, Taloudellinen katsaus, sommaren 2022

Befolkningsutvecklingen och sysselsättning

Stadens befolkningsutveckling har under flera år haft varit negativ. Den negativa utvecklingen har aningen hämmats och en ökning i befolkningen har skett under våren 2022.

Befolkningsutveckling	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Prognos						
									2023	2024	2025	2026	2030	2035	2040
Totalt	15457	15398	15285	15217	15132	15105	15086	15001	14932	14865	14800	14679	14443	14162	13972
Förändring av folkmängden, %	-0,2	-0,4	-0,7	-0,4	-0,6	-0,2	-0,1	-0,6							
Andel personer under 15 år, %	16,2	16,1	16	15,7	16,5	15,1	14,9	14,6							
Andel 15-64-åringar, %	59	58,2	57,5	57,1	55,7	56,8	56,3	56,0							
Andel 65 år och äldre, %	24,8	25,6	26,5	27,2	27,7	28,1	28,8	29,4							

Källa: Statistikcentralen/Befolkningsprognos

Under årets första 6 månader har Pargas stad enligt Statistikcentralen följande invånarantal:

Folkmängd	2022	2021
Januari	15083	15079
Februari	15085	15080
Mars	15080	15094
April	15086	15105
Maj	15077	15134
Juni	15095	15144

Antalet arbetslösa har minskat med ca 14 % jämfört med året innan i Egentliga Finland, aningen långsammare än i hela landet (18 %), den lägsta arbetslöshetsgraden fanns bland annat i Åboland (6,2 %). Antalet permitterade i regionen har under våren återgått till samma nivå som före coronapandemin. Man förutspår att både andelen arbetslösa och permitterade kan komma att öka den närmaste tiden i regionen, bland annat pga. Rysslands invasion som direkt påverkar företag i regionen negativt.

Under årets första sex månader har arbetslösheten gått ner i alla grupper, både bland kvinnor och män, unga och över 50-åringar. Antalet långtidsarbetslösa har dock fortsatt att öka i Egentliga Finland.

Ekonomiska förutsättningar

De nationella ramarna för kommunernas ekonomi 2022 – 2026 beskrivs i finansministeriets kommunekonomiprogram från juni 2022.

Statsbidragen till kommunerna kommer under 2023 att uppgå till cirka 3 miljarder euro, där statsandelen för basservice utgör 2,7 miljarder euro. Statsandelen för undervisnings- och kulturverksamhet är cirka 14,9 miljoner euro under hela ramperioden. I statsandelarna ingår även ersättningar för förlorade skatteintäkter i kommunerna, cirka 819 miljoner euro år 2023.

Välfärdsområdet tar från 1.1.2023 över ordnandet av social- och hälsovård, samt räddningsväsendets verksamhet, vilket gör att social- och hälsovårdsnämndens ansvarsområden samt ansvarsområdet för brand- och räddningsväsendet avslutas i staden.

Budgetarbetet inför 2023 har speglats av många frågetecken och grundelement som vilka hyresintäkter stadens kommer att ha i fortsättningen, samt i vilken mån all dataförbindelse påverkas av det nya välfärdsområdet saknas fortfarande.

I budgetramen 2023 har en förhöjning om totalt 3,5 % av personalkostnaderna beaktas och pga. världsläget och den rådande kostnadsutvecklingen har köptjänster och förnödenheter höjts mellan 5-10 %.

Förväntade skatteintäkter och statsandelar

De senaste årens skatteinkomster har påverkats stort av förändringar i samhället. Det nya nationella elektroniska systemet kring inkomstskatteregistret har förorsakat avvikelser i utbetalningar av skatteinkomster till kommunerna, samt även förändringar i utbetalningssystemet av fastighetsskatten har gjort att stadens skatteinkomster varierat.

I lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet, och om införande av den lagstiftning som gäller reformen, finns en bestämmelse (55 §) som reglerar nivån på kommunalskattesatserna år 2023. Det här innebär att då fullmäktige i november 2021 fastställde inkomstskattesatsen för år 2022 så fastställdes samtidigt även inkomstskattesatsen för år 2023. Inkomstskattesatsen för år 2022 fastställdes av fullmäktige i november 2021 till 20,5 vilket innebär att inkomstskattesatsen för år 2023 således blir 7,86 procentenheter eftersom 12,64 % går till det nya välfärdsområdet.

I budgetramen för 2023 har skatteinkomsterna beräknats enligt Kommunförbundets senaste prognos som utkom 20.04.2022, utgående i från ett invånarantal om 14 932 personer. För Pargas stads prognostiserade skatteinkomsterna 2023 till 41.230 t€, vilket är 33.952 t€ mindre än för 2022, på grund av de förändringar som sker då social- och hälsovården flyttar till de regionala välfärdsområdena.

Av de prognostiserade skatteinkomsterna utgör kommunalskatten 29.175 t€, 2.408 t€ samfundsskatten och fastighetsskatten 9.647 t€ för år 2023.

KOMMUNALSKATTENS SKATTEGRUND						
SKATTEÅR	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
BEFOLKNING, åldersgruppsvis 31.12						
0-24 åringar.	2 999	2 941	2 872	2 840	2 782	2 728
Ändring %	-0,8	-1,9	-2,3	-1,1	-2,1	-1,9
25-64 åringar.	7 858	7 814	7 735	7 658	7 599	7 544
Ändring %	-0,7	-0,6	-1,0	-1,0	-0,8	-0,7
+65 åringar.	4 248	4 331	4 393	4 434	4 484	4 528
Ändring %	1,2	2,0	1,4	0,9	1,1	1,0
Inväningarantal i slutet av året	15 105	15 086	15 001	14 932	14 865	14 800
Ändra %	-0,2	-0,1	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4

SAMMANDRAG					1 000 €
REDOVISNINGÅR	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Skatteslag					
Kommunalskatt	59 976	62 111	29 175	27 458	27 480
Ändring %	4,4	3,6	-53,0	-5,9	0,1
Samfundsskatt	3 735	3 431	2 408	2 180	2 274
Ändring %	43,7	-8,2	-29,8	-9,5	4,3
Fastighetsskatt	9 542	9 640	9 647	9 647	9 647
Ändring %	10,0	1,0	0,1	0,0	0,0
SKATTEINKOMSTER	73 253	75 182	41 230	39 285	39 401
Ändring %	6,6	2,6	-45,2	-4,7	0,3

Enligt prognosen från Kommunförbundet daterad 02.08.2022 kommer staden att erhålla 9 643 292 euro i statsandelar 2023, vilket betyder ca 26 MEUR mindre än år 2022.

Investeringar

För att få budgeten 2023 i balans krävs det att investeringarna prioriteras mycket väl. Investeringen i det nya skolcampuset vid Skolgatan kommer fortsättningsvis att prioriteras och för att kunna färdigställas. Utöver investeringen på Skolgatan kommer det att finnas ytterst lite utrymme för några ytterligare investeringar.

Stadens strategi

Budgeten för 2023 utgår från den gällande strategin. Stadens strategi godkändes av stadsfullmäktige 25.4.2022 (§ 34).

Stadens strategi utgör följande fyra temaområden:

- Hållbar utveckling
- Starkare attraktivitet
- Bättre välmående
- Skapa tillsammans

Bilagor

- Budgetschema 2023
- Budgettidtabell 2023
- Budgetram 2023
- Investeringsanvisningen